

Kultūras ministrija

Medijpratība un mediju politika Latvija

Agnese Berga, KM Mediju politikas nodaļas eksperte

Agnese.Berga@km.gov.lv, 26453523

Publisko bibliotēku tematiskās diskusijas: Medijpratība bibliotēkās
2023. gada 9. marts

Kultūras ministrija

Deklarācija par Ministru kabineta iecerēto darbību (14.12.2022.)

327. Īstenosim koordinētu un stratēģisku medijpratības sekmēšanas politiku Latvijā, lai paaugstinātu sabiedrības noturību pret dezinformāciju un agresorvalstu propagandu, tā stiprinot Latvijas informatīvās telpas drošību. Politika tiks īstenota, sadarbojoties Izglītības un zinātnes ministrijai, Kultūras ministrijai, NEPLP un Valsts kancelejai.

Kultūras ministrija

Latvijas Mediju politikas pamatnostādnes

Rīcības virzieni

2016 - 2020

1. Mediju vides daudzveidība
2. Mediju vides kvalitāte un atbildīgums
3. Mediju nozares profesionāļu izglītība
- 4. Mediju pratība**
5. Mediju vides drošumspēja

2023 - 2027

1. Mediju vides daudzveidība
2. Mediju kvalitāte un nozares profesionāļu izglītība
3. Mediju vides noturība
- 4. Medijpratība**

Kultūras ministrija

Identificētās problēmas medijpratības rīcības virzienā

Sabiedrībā pieaug bažas par spēju atpazīt uzticamu informāciju no maldinošas. Pieaug gadījumi, kad gadījies noticēt maldinošai informācijai medijos.

Iztrūkst pētījumu regularitāte

Trūkst vienotas stratēģijas un viena atbildīga organizācija, kas uzņemtos vadošo lomu un koordināciju

Latvijā netiek piedāvāta sistemātiska medijpratības izglītība

Mācības pedagogiem ir fragmentārs, nevis plānotas un koordinētas un tiek aptverts tikai neliels pedagogu loks.

Mainīga mediju vide un mainīgs mediju patēriņš, tāpēc medijpratības mācību materiāli «noveco»

Kultūras ministrija

Latvijas Mediju politikas pamatnostādnes Uzdevumi. Medijpratība.

2016 - 2020

- Izzināt mediju pratības līmeni sabiedrībā
- **Uzlabot sabiedrības zināšanas mediju pratībā**
 - Izglītēt mediju pratībā mediju lietotājus no dažādām sabiedrības grupām.
 - Izglītēt mediju pratībā mentorus mediju pratības apguvei ārpus skolām.
- Iekļaut mediju pratību attīstošu saturu medijos
- Iekļaut mediju pratību izglītības saturā
- Izglītēt pedagogus mediju pratības pasniegšanai izglītības iestādēs
- Sagatavot topošos pedagogus mediju pratības pasniegšanai izglītības iestādēs
- Izveidot materiālus pedagogiem par mediju pratības jautājumiem

LNB

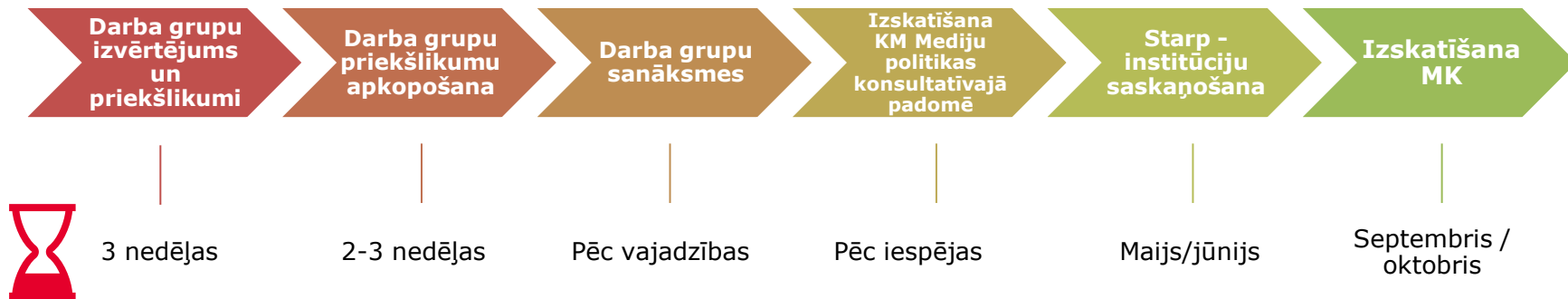
2023 - 2027

- Izzināt medijpratības līmeni sabiedrībā
- **Uzlabot sabiedrības medijpratību**
 - ???
 - ???
 - ???
- Izvērtēt ilgtermiņa medijpratības sekmēšanas stratēģijas ieviešanu
- Pilnveidot mediju izglītību un medijpratības izglītības saturu
- Sagatavot pedagogus medijpratības izglītošanai izglītības iestādēs

Kultūras ministrija

Mediju politikas pamatnostādnes 2023 – 2027 Izstrādes process KM ietvaros

Kultūras ministrija

Medijpratības aktualitātes ES

Kultūras ministrija

Medijpratības Ziņojums EK

Briselē, 21.2.2023.
C(2023) 1105 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Norādījumi uz Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 33.a panta 3. punkta pamata.

Tvērums dalībvalstu ziņojumos par medijpratības popularizēšanas un attīstīšanas pasākumiem

- **Ziņojuma saturs:**

- a. Juridiski un/vai politiski pasākumi
- b. Organizatoriski pasākumi
- c. Publiskais finansējums un citi medijpratības finansēšanas mehānismi
- d. Iesaistes un izpratnes veicināšanas pasākumi, ieskaitot medijpratības mācību programmas
- e. Izvērtēšanas pasākumi un metodes

- **Ziņojumu gatavo KM un NEPLP**
- **Iesniegšanas termiņš 24. marts**

Kultūras ministrija

Pārredzamības centrs (Transparency Center)

disinfocode.eu

Sākums

Ievads Kodeksā

Potenciālie parakstītāji

Strukturālie rādītāji

Parakstītāji

Ziņojumi

Iepazīties ar Dezinformācijas prakses kodeksu

Uzzināt, ko tiešsaistes platformas, pilsoniskā sabiedrība, faktu pārbaudītāji, reklāmas tehnoloģiju dalībnieki un daudzi citi dara, lai cīnītos pret dezinformāciju un dezinformāciju tiešsaistē.

Uzzināt vairāk par Kodeksu

Iet uz Ziņojumi

RITINĀT UZ LEJU

2023. GADA JANVĀRIS

TikTok

TikTok misija ir iedvesmot radošumu un radīt prieku. Mēs ar aizrautību cenšamies iemantot mūsu kopienas uzticību un cenšamies būtēt atbildīgi, taisnīgi un atklāti.

Lejupielādēt ziņojumu kā CSV

Lejupielādēt ziņojumu PDF formātā

Lejupielādēt ziņojumu kā JSON

Kopsavilkums Nodaļa 2 Nodaļa 3 Nodaļa 4 Nodaļa 5 Nodaļa 6 Nodaļa 7 Nodaļa 8 Nodaļa 9 Uzraudzība [Reaģēšana krīzes situācijās](#)

Meklēt pēc saistībām

Q Krievijas agresijas karš pret Ukrainu
Meklēšana

Ierakstiet vai atlasiet saistības.

Ziņošana par dienesta reakciju krīzes laikā.

Krievijas agresijas karš pret Ukrainu

Kultūras ministrija

ES programma «Radošā Eiropa»

EACEA-CREATIVE-EUROPE-MEDIA-LITERACY@ec.europa.eu

Radošās Eiropas birojs Latvijā
radosaeiropa@km.gov.lv

2022

- Iesniegti 18 projekti
- 2,4 miljoni euro
- 6 apstiprināti
 - Make it clear -educating young people against disinformation online (PL, LV, RO)
 - Fake Risk Escaping through the Empowerment of YOUthNext (IT, BE, PT, ES)
 - Seniors United against Misinformation (ES, FI, IT)
 - Media Literacy Case for Educators: Sustainably Scaling Media Literacy in Europe (NL, BE, IT)
 - Scale up MediaCoach(RS, BE, HR, AL)
 - Inclusive and Creative Media Education (FI, IT, MK)

2023

- Atvērts "NEWS - Media Literacy" uzsaukums
- Finansējums 2023. gada konkursam – 2 miljoni *euro* (vienam projektam ap 500 000 euro).
- Projekta ilgums – 2 gadi
- Pieteikuma termiņš – 30.marts 17.00 CET
 - labās prakses ārpus valsts/kultūras/valodas robežām;
 - attīsta medijpratības rīkus un aktivitātes;
 - forumi, lai dalītos ar labajām praksēm sasniedzot dažādas grupas, īpaši pievēršot uzmanību grupām, kuru medijpratības prasmes ir ierobežotas
 - palīdzēt medijpratības profesionāļiem pielāgoties prakses jauniem mediju formātiem un patēriņa modeļiem, kas strauji mainās un attīstās.

Kultūras ministrija

Īstenotie pasākumi 2022

Kultūras ministrija

Kampaņa senioru auditorijai

VILTUS ZIŅAS IR LIPĪGAS!

Tās veidotas, lai manipulētu ar Tevi.

- **Pārlicinies, kāds ir ziņas vēstījums!** Vai tas nav pārspīlēts, sensacionāls?
- **Pārbaudi, kas ir ziņas avots!** Kurš medijs vai iestāde to publicējis?
- **Izpēti ziņas saturu!** Vai teikumu uzbūve, pieturzīmes, izmantotie attēli un video nerada šaubas?
- **Veido savu uzticamo mediju vai ziņu avotu sarakstu!**

Uzrunā savus tuvos, ja tie dalās ar nepatiesu informāciju!

<https://www.youtube.com/watch?v=JwHVTBEh85k>

Kultūras ministrija

Kampaņa «Zini, kā neuzķerties!»

Balvu novadā suns vinnējis loterijā
10 000 eiro!

Zvārdes mežos mednieki uzgājuši puisēnu
spulgām acīm, kas runājis spocīgā valodā.
Filologi nesaprašanā — tā esot pirms
400 gadiem izzudusi jātvingu valoda.

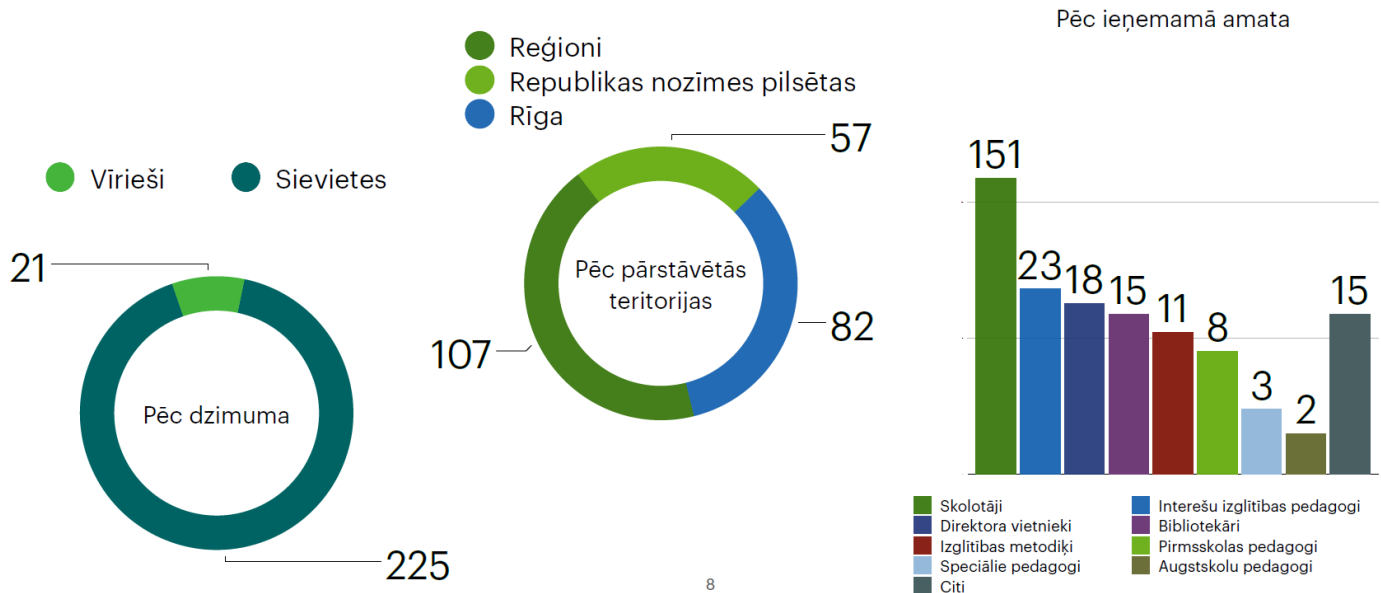
Auto vadītājam Mērsragā uzrādās
negatīvas promiles (-1,7 promiles).
Pārāk skaidrā? Kā tas iespējams??

2020. 18. decembris – 2021.gada 18. janvāris
2021. gada 27. decembra līdz 2022. gada 17. janvārim

Kultūras ministrija

Semināru cikls pedagogiem

Kultūras ministrija

KM un LU sadarbības projekts “Medijpratības nodarbības Latgales mācību iestādēs

Uzlabot 9.–12. klašu jauniešu medijpratību un informācijpratību Austrumu pierobežas skolās kontekstā ar Krievijas uzsākto un īstenoto karadarbību Ukrainā, dezinformācijas izplatīšanu, tās atpazīšanu un radītajiem riskiem.

○ 2022. gada septembris – novembris

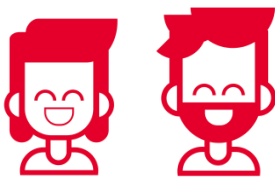

8 890 *euro* (bez PVN)

Kultūras ministrija

Rezultāti

993 skolēni

74% aptaujāto skolēnu nodarbības patika

65% vēlētos līdzīgas nodarbības nākotnē

22% iepriekš zināja, kas ir medijpratība

21 skola

Aglonas vidusskola
Austrumlatvijas Tehnoloģiju vidusskolas
Baltinavas vidusskolas
Balvu profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola
Balvu Valsts ģimnāzija
Ciblas vidusskolas
Dagdas vidusskolas
Daugavpils Valstspilsētas vidusskolas
Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija
Krāslavas Varavīksnes vidusskolas
Maltas vidusskola
Rekavas vidusskolas
Rēzeknes 2. vidusskolas
Rēzeknes 5. pamatskolas
Rēzeknes 6. pamatskolas
Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas
Riebiņu vidusskolas
Rugāju vidusskolas
Viļakas Valsts ģimnāzijas
Vijāņu vidusskolas
Zilupes vidusskola

Kultūras ministrija

Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļa 24.-31. oktobris

Uzticēšanās stiprināšana: priekšnoteikums medijpratībai un informācijpratībai
PASAULES MEDIJPRATĪBAS UN INFORMĀCIJPRATĪBAS NEDĒĻA
2022. GADA 24.–31. OKTOBRIS

Pasākumi

Pirmdiena, 24. oktobris

11.00 – 13.00 Diskusija jauniešiem
"Manas Latvijas tēls. Kā atšķirt informāciju no dezinformācijas"
Vieta: Rīgas pils
Reģistrācija: <https://ej.uz/MedijpratibasNedela>
Organizē: Valsts prezidenta kanceleja, "IREX", Latvijas Drošāka interneta centrs

14.00 – 20.00 Diskusijas, darbnīcas
"Baltic MIL Summit"
Vieta: Wellton Riverside SPA Hotel (11. novembra krastmala 33, Rīga)
Organizē: DW Akademie

Otrdiena, 25. oktobris

09.00 – 13.30 Diskusijas, darbnīcas
"Baltic MIL Summit"
Vieta: Wellton Riverside SPA Hotel (11. novembra krastmala 33, Rīga)
Organizē: DW Akademie

10.00 – 12.00 Mācības mediju profesionāļiem
"Mediji un uzticēšanās"
Organizē: NEPLP
Reģistrācija: <https://ej.uz/rd6p>

15.00 – 16.30 Vebinārs Baltijas universitāšu mācībspēkiem
"Teaching and Modeling Digital Dilligence"
Reģistrācija: <https://ej.uz/TroyHicks>
Organizē: "IREX"

Trešdiena, 26. oktobris

12.00 – 17.00 Darbnīca bibliotekāriem
"Fake or Fact Info Lab"
Organizē: Latvijas Nacionālā bibliotēka, Zviedrijas vēstniecība Latvijā

13.30 – 15.00 Ekspertu tiešsaistes diskusija
"Sabiedrības medijpratība un uzticēšanās nenoteiktības apstākļos"
Tiešsaistē: LSM.lv, Ministru kabineta un Kultūras ministrijas sociālo mediju kontos
Rīko: Valsts kanceleja, Kultūras ministrija, Latvijas Nacionālā bibliotēka

Ceturtdiena, 27. oktobris

10.30 – 12.00 IREX Baltijas Medijpratības programmas
Latvijas Universitātē iniciatīvas atklāšanas pasākums-seminārs
Vieta: LU Sociālo zinātņu fakultātes 414. auditorijā (Lauvas iela 4, Rīga)
Organizē: "IREX", Latvijas Universitāte

14.00 – 16.30 Seminārs skolu bibliotekāriem
Par praktiski izmantojamiem medijpratības materiāliem izglītības darbā
Organizē: Latvijas Nacionālā bibliotēka

Pirmdiena, 31. oktobris

15.00 – 16.30 Tiešsaistes semināru cikls
"Medijpratība un informācijpratība pedagogiem"
Organizē: Kultūras akadēmija, Kultūras ministrija
Reģistrācija: https://ej.uz/medijpratiba_pedagogiem

19.00 – 20.30 Bezmaksas darbnīca par medijpratību un kritisko domāšanu jauniešiem
"Stereotipi un aizspriedumi"
Vieta: Apgarskauna ielgus
Organizē: Rīgas Stradiņa universitāte, Vācijas vēstniecība Latvijā

Tiešsaistes materiāli

- "Rokasgrāmata pret dezinformāciju: atpazīt un pretoties"
- Tiešsaistes spēle "Go Viral" dezinformācijas atpazīšanai: <https://www.goviralgame.com/iv>
- Tiešsaistes spēle "Harmony Square" par dezinformācijas izplatīšanas metodēm: <https://harmony-square.com/>
- Medijpratības tiešsaistes kurss: <https://www.verifyed.eu/>

Kultūras ministrija

Agnese Berga, KM Mediju politikas nodaļas eksperte

Agnese.Berga@km.gov.lv, 26453523

Publisko bibliotēku tematiskās diskusijas: Medijpratība bibliotēkās
2023. gada 9. marts